

L'aportació de Lluís Solé Sabarís en el camp de la bibliografia i la cartografia

Montserrat GALERA
Biblioteca Universitària

Els meus mots en record del Dr. Lluís Solé Sabarís penso que s'han de centrar en el contacte professional que vaig mantenir amb ell durant molts anys en la doble vessant del camp de la bibliografia i de la cartografia.

Cap a la segona meitat dels anys 60, vaig obtenir una beca d'investigació per part de la Delegació de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona que conjuntament amb la col·laboració del Departament de Geografia del CSIS, em permeté anar preparant una recerca bibliogràfica amb el títol de *Bibliografia geogràfica de la ciutat de Barcelona* i de la qual se'n publicaren dos volums. El primer estava dedicat als aspectes físics i una bona part d'aquests aspectes es referien a la matèria *Geologia*. Haig de dir que les orientacions del Dr. Solé Sabarís em proporcionaren una visió completa —retrospectiva i posada al dia alhora— del tema dels estudis geològics i em permeteren preparar una acurada bibliografia. Mai no m'escatimà el temps de consulta i en més d'una ocasió em facilità referències que només és possible trobar si es té accés a tota mena de publicacions prescindint del seu nivell de difusió.

Aquest treball, lògicament, em permeté conèixer a fons la biblioteca del Departament de Geomorfologia i Tectònica de l'Institut Jaume Almera del CSIC, avui Biblioteca de Geologia i depenent de la Facultat i del mateix Institut Jaume Almera.

Quan el Dr. Solé es féu càrrec de la Càtedra de Geografia Física i Geologia aplicada (1943) a la biblioteca pràcticament no existia. Ell va valorar des del primer moment la importància de comptar amb un bon fons de llibres i amb una cartoteca i a aquesta fi dedicà una bona part de la seva activitat científica i tota mena d'esforços humans i econòmics. Pensava encertadament Solé Sabarís que una bona biblioteca especialitzada i una cartoteca no han de disposar únicament de material per a la consulta immediata. Valorava en el seu punt just el fet de comptar amb informació sobre el tema a fi de poder-la facilitar a l'inves-

tigador o usuari encara que no fos possible obtenir-la directament. Informació i documentació, dos mots molt corrents en el vocabulari d'avui en dia, però realment força innovadors i amb visió de futur en aquells anys de la postguerra.

D'aquesta manera es va anar gestant el primer fitxer bibliogràfic de *Geologia d'Espanya* que consta actualment d'unes 20.000 fitxes. Durant el període 1967-1973 un número anual de la revista *Acta Geológica Hispánica* que dirigia Solé Sabarís va estar dedicat a la publicació d'aquesta informació bibliogràfica. Actualment la tasca de recerca es continua i des de fa pocs mesos s'ha iniciat un tractament informàtic i la mecanització del material; la possibilitat de reemprendre'n la publicació es torna a considerar.

Es pot dir que la biblioteca que inicià Solé Sabarís consta avui d'uns 15.000 volums, 10.000 separates, 960 títols de revistes (unes 550 en curs) i més de 6.000 mapes. De tot aquest tipus de fons n'existeixen exemplars molt rars i en algun cas únics.

En els darrers anys els meus passos professionals s'han anat decantant cap el camp de la cartografia fet que em proporcionà l'ocasió d'entrar també sovint en contacte amb Solé Sabarís pel que fa a mapes de Catalunya, mapes específicament geològics i d'altres de temes relacionats amb la geologia.

Voldria, però, esmentar un fet concret. Amb motiu de la celebració d'un congrés celebrat als Països Baixos el mes de setembre de 1984 vaig tenir ocasió de conèixer un congressista suís que preparava la seva tesi doctoral sobre Carles de Gimbernat (1768-1834) «el primer geòleg català» en paraules de Solé Sabarís i autor del primer mapa geològic de Suïssa. En saber que jo era catalana s'interessà vivament per la personalitat científica del Dr. Solé. Vaig dir-li que efectivament el coneixia d'anys enllà i que sempre estava disposat a ajudar tothom. Ell tenia notícia de dos dels tres articles que Lluís Solé havia publicat sobre Carles de Gimbernat i en part l'havien encoratjat a tirar endavant el seu treball acadèmic sobre el geòleg català. Vaig posar-los en contacte i sé que la correspondència entre ambdós fou abundant i valorada molt positivament per l'inesperat i tardà investigador assessorat per Solé Sabarís.

L'activitat intel·lectual del Dr. Solé fou, doncs, constant fins el darrer moment. La seva bibliografia publicada en el volum d'homenatge que se li dedicà l'any 1981 (que consta de 95 articles i amb la participació de 184 autors) i que preparà Assumpció Oro es veu darrerament augmentada amb les publicacions que anava traient en els darrers anys quan ja no es trobava en situació activa a la seva càtedra de la universitat. Aquesta bibliografia seria convenient posar-la al dia en el moment que la Societat Catalana de Geografia pugui retre a Solé Sabarís l'homenatge que es mereix com a president i com a soci. Jo puc avançar que entre 1982 i 1984 he tingut notícia de setze articles de revista, els darrers dedicats a la figura de Font i Sagué «cap de brot de la geologia catalana» també en paraules del seu autor.

Vaig parlar per darrera vegada amb el Dr. Solé amb motiu dels actes que se celebraven al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona per commemorar el 50è aniversari de la Societat Catalana de Geografia. Tornant d'un Congrés Internacional sobre Història de la Cartografia celebrat a Ottawa aquest darrer mes de juliol vaig saber la notícia de la seva mort. Aquestes ratlles podrien ésser un homenatge i un record a la seva persona si més no per no haver pogut estar present en els actes del seu acomiadament a Capellades.